

„Pamięć 1943”

31.03.2023 - 07.05.2023

Wystawa, przygotowana wspólnie przez Muzeum Getta Warszawskiego (MGW) i Narodowe Centrum Kultury (NCK) w związku z 80. rocznicą Powstania w Getcie Warszawskim, konfrontuje Raport Stroopa, najśłynniejsze fotograficzne świadectwo Zagłady, ze zwykłymi przedmiotami z piwnic zniszczonych kamienic przy ul. Miłej 18 i Miłej 20 wydobytymi podczas badań archeologicznych w 2022 roku.

Pamięć 1943

wystawa w ramach obchodów 80. rocznicy Powstania w Getcie Warszawskim

31 marca – 7 maja 2023

Kordegarda. Galeria Narodowego Centrum Kultury
Krakowskie Przedmieście 15, Warszawa

Wystawa czynna od wtorku do niedzieli w godz. 11.00–19.00. Wstęp bezpłatny

Ministerstwo Kultury
i Dziedzictwa Narodowego

„80. rocznica Powstania w Getcie Warszawskim”.
Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

partnerzy:

INSTYTUT
PAMIĘCI
NARODOWEJ

EIK Europejski
Instytut Kultury

Wystawa składa się w dwóch części. Wewnątrz Kordegardy, Galerii Narodowego Centrum Kultury, prezentowany jest **Raport Stroopa** – unikalny dokument opisujący tragedię getta w formie tekstu i liczb, ilustrowany licznymi zdjęciami z okresu powstania. Dokument ten jest świadectwem historii ukazującym perspektywę niemieckich zbrodniarzy. Konfrontujemy go z

przedmiotami codziennego użytku wydobytymi w trakcie badań archeologicznych w 2022 roku z piwnic zniszczonych kamienic przy ul. Miłej 18 i Miłej 20.

Raport, przygotowany przez dowodzącego niemieckimi siłami likwidującymi getto **Jürgena Stroopa** dla Heinricha Himmlera, zawiera opis działań i dzienne meldunki, statystyki oraz 52 czarno-białe fotografie, które przez lata kształtowały pamięć wizualną o powstaniu, stając się również świadectwem zbrodni.

Przeciwstawione raportowi obiekty: zniszczone naczynia, potłuczone talerze, elementy sprzętów czy domowych urządzeń, przedmioty życia religijnego (kubek do obmywania rąk), guziki, łyżki, fragmenty dziecięcego wózka stają się transferem często są jedynymi **nośnikami pamięci o więźniach getta**, których imiona pozostają nieznane. Pordzewiałe, potłuczone, częściowo popalone i zniszczone wilgocią, po kilkudziesięciu latach spoczywania w ziemi, okazują zarówno swoją kruchość, jak i moc, stając się świadectwem tych, którzy w tym miejscu ukrywali się, walczyli i ginęli. **Z wydobytych ponad dwóch tysięcy rzeczy na wystawie pokazujemy ponad trzydzieści grup obiektów, które przeszły już proces konserwatorski.**

Współczesnym odniesieniem do sprawozdania Stroopa są rysunki wybitnej polskiej artystki **Zofii Lipeckiej**, powstałe na podstawie zdjęć z raportu, i fotografie architektoniczne **Marcina Czechowicza**. Przeszłość, teraźniejszość i przyszłość łączy głos **Zofii Majewskiej** – córki Henryka i Racheli Kroszczorów, której dzieciństwo i młodość związane były ze Szpitalem Bersohnów i Baumanów – przyszłą siedzibą Muzeum Getta Warszawskiego.

Drugą, plenerową część ekspozycji, stanowią plakaty z **infografikami Kuby Mazurkiewicza**, zlokalizowane przed Kordegardą, na Krakowskim Przedmieściu 15/17. Opowiadają one o otoczeniu murem całej dzielnicy i utworzeniu getta, o tym, co w nim się działo w latach 1940–43. Liczby i lakoniczne informacje na plakatach unaoczniają tragedię jego mieszkańców. Pojawia się też dramatyczny cytat z pożegnalnego listu **Szmula Zygielbojma**, napisanego przed samobójczą śmiercią w Londynie, w maju 1943.

Na plakatach zostały umieszczone kody QR, które odsyłają do bardziej szczegółowych informacji

na stronie internetowej Muzeum Getta Warszawskiego.

Towarzyszące wystawie teksty dr Martynty Grądzkiej-Rejak wraz z pełnym nagraniem wspomnień Zofii Majewskiej dostępne są na stronie: <https://1943.pl/pamiec-1943/>.

- **Kuratorzy:** dr Jacek Konik, Hanna Wróblewska;
- **Konsultacja naukowa:** dr Martyna Grądzka-Rejak;
- **Artyści:** Marcin Czechowicz, Zofia Lipecka, Kuba Mazurkiewicz, ze specjalnym udziałem: Zofii Majewskiej;
- **Projekt ekspozycji:** Maciej Siuda;
- **Identyfikacja wizualna:** Kuba Mazurkiewicz;
- **Elementy artystyczne:** Swada Pracownia Liternicza
- **Koordinacja ze strony NCK/Galerii Kordegarda:** Agnieszka Bełłowska-Bednarkiewicz;
- **Współpraca:** Svetlana Gutkina, Aleksandra Wydro, Aleksandra Jankowska;
- **Partnerzy wystawy:** IPN, Europejski Instytut Kultury;
- **Podziękowania dla:** Jolanty Pełki (EIK), Marzeny Kruk, Grzegorza Trzyny, Anny Włodarczyk-Sętopek (IPN), Marii Makarovej, dr Wiesławy Młynarczyk, prof. Anny I. Zalewskiej, dr. Tomasza Makowskiego, Katarzyny Ostendy (BN), Ewy Kantor-Majewskiej.

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach zadania „80. Rocznica Powstania w Getcie Warszawskim”

Data wydarzenia: 2023-03-31

Data wydruku: 2023-06-01 16:00

Źródło: <https://1943.pl/wystawy/pamiec-1943/>